

1581969

Гульнара Абдулаєва

ІСТОРІЯ КРИМУ

коротка оповідь
великого шляху

ВІСЛА

Від таврів, племінних союзів і перших античних міст до депортацій, репресій та зрештою окупації. Історикиня Гульнара Абдулаєва у своїй книжці змальовує тисячолітню історію Криму — від найдавніших часів і до сьогодні. Вона знайомить нас із кримськими татарами, караїмами й кримчаками, розповідає, ким були уруми та як припинило своє існування Кримське ханство.

Як Чорне озеро стало Чорним морем, якою мовою говорили корінні народи Криму та які стосунки були між козаками й кримськими татарами? Як росія завойовувала Крим і переписувала історію, вдавалася до терору, голоду, депортації...

Історикиня пише своєрідний життєпис Криму, розповідаючи, яким він був і як ми опинилися саме в цій точці нашої історії.

Зміст

	Передмова	9
Розділ I	Стародавня історія Криму	12
Розділ II	Перші племінні союзи Криму. Таври й кімерійці	18
Розділ III	Скіфи. Скіфське царство, золоті скіфи	25
Розділ IV	Зустріч цивілізацій. Елліни. Боспорське царство та Херсонес	31
Розділ V	Сармати, готи, поява християнства в Криму	38
Розділ VI	Середньовіччя. Гуни. Хозарський каганат	47
Розділ VII	Печеніги, половці (кипчаки) та Русь	54
Розділ VIII	Італійські факторії в Криму, їхня роль в історії півострова	63
Розділ IX	Кримський, ординський улус-юрт	69
Розділ X	Іслам в історії та культурі Криму	73
Розділ XI	Мангупське князівство	79
Розділ XII	Створення Кримського ханства	85
Розділ XIII	Проблема работоргівлі в Криму	94
Розділ XIV	Взаємини Кримського ханства й України	99

Розділ XV	Кримські татари й субетнічні групи	104
	Горяни та жителі передгір'я — орта йолак	105
	Ногаї (чоль тарафлі) — жителі степів	108
	Яли бойлу — жителі південного берега	111
Розділ XVI	Християнське населення Криму	114
Розділ XVII	Депортація християн Криму	121
Розділ XVIII	Караїми	128
Розділ XIX	Кримчаки	134
Розділ XX	Перша окупація Криму 1783 року. Чорне століття Криму під окупацією Росії	140
Розділ XXI	Відродження національної культури. Ісмаїл Гаспринський	147
Розділ XXII	Революція 1917 року. I Курултай і кримськотатарська конституція	155
Розділ XXIII	Голод 1921–1923 років	162
Розділ XXIV	Репресії 30-х років XX століття	167
Розділ XXV	Друга світова війна. Окупація Криму	171
Розділ XXVI	Депортація кримських татар та інших народів із Криму	178
Розділ XXVII	Український Крим. 1954 рік	185
Розділ XXVIII	Повернення кримських татар на початку 90-х років XX століття	191
Розділ XXIX	Буремні 90-ті й підготовка до окупації Криму	198
Розділ XXX	Друга окупація Криму. 2014 рік	203
Розділ XXXI	Перші роки окупації. Політичні переслідування	208
Розділ XXXII	Що чекає Крим у майбутньому	213
	Список літератури	215